

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Orlik - Seligowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 r. we Włocławku

na rozprawie sprawy

z wniosku M. Z.

z udziałem G. P.

o dział spadków i podział majątku wspólnego

postanawia

I. dokonać podziału majątku wspólnego K. i W. M. małżonków P. oraz działu spadków po K. P. i W. P. (1), w skład których wchodzi:

1. prawo własności samodzielnego lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość oznaczonego nr 4 położonego we W. przy ul. (...) na pierwszym piętrze, o powierzchni 47,20 m², wraz z udziałem wynoszącym (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części wspólne budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali, dla którego w Sądzie Rejonowym we Włocławku prowadzona jest księga wieczysta (...) o wartości 91.100 zł (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto złotych),
2. własnościowe spółdzielcze prawo do garażu oznaczonego nr (...) położonego w wielostanowiskowym zespole garażowym (na działce gruntu oznaczonej geodezyjnie nr (...)) przy ul. (...) we W. o powierzchni 11,58 m² znajdującego się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej we W., dla którego nie została założona księga wieczysta o wartości 9.200 zł (dziewięć tysięcy dwieście złotych);
3. lodówka (...) Polar rok produkcji 2003 o wartości 104 zł;
4. pralka automatyczna M. (...) o wartości 214 zł;
5. kwietnik drewniany wiszący o wartości 2 zł;
6. obraz (kwiaty) o wartości 40 zł;
7. obraz (statki) o wartości 40 zł;
8. wentylator o wartości 19 zł;
9. maszyna do liczenia P. M. (...) o wartości 40 zł;
10. parasol przeciwsłoneczny o wartości 4 zł;
11. aparat telefoniczny M. Telekom (...) o wartości 1 zł;

12. książki 37 sztuk o łącznej wartości 294 zł szczegółowo opisane na stronach 16-17 opinii biegłego sądowego K. D. (1) z dnia 18 grudnia 2012 r. stanowiącej w tym zakresie integralną część niniejszego orzeczenia;

13. kryształ-patery 3 szt. o łącznej wartości 18 zł;

14. kryształ – salaterki 3 szt. o łącznej wartości 19 zł;

15. kryształowa karafka o wartości 24 zł;

16. szklany dzbanek o wartości 6 zł;

17. szklane pojemniki deserowe o łącznej wartości 19 zł;

18. ubrania o łącznej wartości 30 zł;

19. obraz (róża) o wartości 30 zł;

20. walizka na kółkach o wartości 24 zł;

21. szklanki – duralex 9 szt. o łącznej wartości 8 zł;

22. radio (...) circuits o wartości 11 zł;

23. komplet wazówek o wartości 12 zł;

24. pralka wirowa (...) o wartości 70 zł;

25. miski plastikowe 2 szt. o łącznej wartości 8 zł;

26. kosz plastikowy na bieliznę o wymiarach 50x30x63cm o wartości 9 zł;

27. chodnik o wymiarach 80x320cm o wartości 44 zł;

28. monety o łącznej wartości 138,63 zł o nominałach:

- 10 groszy z 1973 r. o wartości 1 zł,

- 10 groszy z 1983 r. o wartości 1 zł,

- 20 groszy z 1977 r. o wartości 2 zł,

- 50 groszy z 1986 r. o wartości 0,01 zł,

- 50 groszy z 1986 r. o wartości 0,50 zł,

- 1 złoty z 1982 r. o wartości 1 zł;

- 1 złoty z 1986 r. o wartości 0,50 zł,

- 2 złote z 1976 r. o wartości 1 zł,

- 2 złote z 1979 r. o wartości 0,50 zł,

- 2 złote z 1984 r. o wartości 0,50 zł,

- 20 zł z 1976 r. (wieżowiec) o wartości 1 zł,

- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 2 złote („małe”) z 1989 r. o wartości 0,01 zł,
- 5 zł z 1990 r. o wartości 0,50 zł,
- 1 zł z 1990 r. o wartości 0,25 zł,
- 20 zł z 1990 r. o wartości 0,10 zł,
- 50 zł z 1990 r. o wartości 0,05 zł,
- 100 zł z 1990 r. o wartości 0,05 zł,
- 2 zł z 2007 r. (P.) o wartości 2 zł,
- 1 grosz z 1992 r. o wartości 0,01 zł,
- 10 groszy z 1999 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 groszy z 1992 r. o wartości 0,20 zł,
- 20 groszy z 1991 r. o wartości 0,20 zł,
- 50 groszy z 1990 r. o wartości 0,50 zł,
- 1 kopiejka z 1973 r. o wartości 0,35 zł,
- 1 kopiejka z 1975 r. o wartości 0,35 zł,
- 2 kopiejki z 1979 r. o wartości 0,35 zł,
- 10 halerzy z 1964 r. o wartości 0,35 zł,
- 10 halerzy z 1974 r. o wartości 0,30 zł,
- 1 P. z 1981 r. o wartości 0,30 zł,
- 10 P. z 1967 r. o wartości 0,70 zł,
- 10 P. z 1988 r. o wartości 0,15 zł,
- 10 fillerów z 1970 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1968 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1971 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1972 r. o wartości 0,30 zł,
- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,60 zł,

- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,60 zł,
- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,20 zł,
- 1 Forint z 1969 r. o wartości 0,20 zł,
- 1 Forint z 1969 r. o wartości 0,60 zł;
- 29. pierścionek ażurowy z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 30. sygnet z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 31. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 32. pierścionek bez oczka z metalu nieszlachetnego o wartości 1 zł;
- 33. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 34. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 35. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 36. zawieszka w kształcie serca ażurowa ze złota o próbie (...) o wartości 59 zł;
- 37. medalik – zawieszka z wizerunkiem Matki Boskiej ze złota o próbie (...) o wartości 39 zł;
- 38. łańcuszek ze złota o próbie (...) o wartości 101 zł;
- 39. naszyjnik z koralami o wartości 50 zł;
- 40. zegarek damski marki S. o wartości 10 zł;
- 41. pierścionek z oczkiem ze złota o próbie (...) o wartości 292 zł;
- 42. łańcuszek z materiału nieszlachetnego bez zapięć o wartości 0,05 zł;
- 43. krzesła plastikowe 2 szt. o łącznej wartości 68 zł;
- 44. kwiatnik stojący stalowy o wartości 16 zł;
- 45. drabina aluminiowa rozkładana o wartości 58 zł;
- 46. wazon fajansowy 4 szt. o łącznej wartości 8 zł;
- 47. czajnik elektryczny E. (...) o wartości 13 zł;
- 48. mikser o wartości 30 zł;
- 49. lustro wiszące w drewnianej ramie o wartości 33 zł;
- tj. składniki majątku o łącznej wartości 102.327,68 zł (sto dwa tysiące trzysta dwadzieścia siedem złotych 68/100)

w ten sposób, że:

- a) przyznać wnioskodawczyni M. Z. na jej wyłączną własność samodzielny lokal mieszkalny opisany w punkcie I. 1. niniejszego orzeczenia o wartości 91.100 zł oraz ruchomości opisane w punktach I. 3. - I. 42. niniejszego orzeczenia o wartości 1.801,68 zł tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 92.901,68 zł;

b) przyznać uczestnikowi G. P. wyłącznie na jego rzecz własnościowe spółdzielcze prawo do garażu opisane w punkcie I. 2. niniejszego orzeczenia o wartości 9.200 zł oraz na jego wyłączną własność ruchomości opisane w punktach I. 43. I. 49. niniejszego orzeczenia o wartości 226 zł tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 9.426 zł;

II. zasądzić od wnioskodawczyni M. Z. na rzecz uczestnika G. P. kwotę 41.850,84 zł (czterdzieści jeden tysięcy osiemset pięćdziesiąt złotych 84/100) tytułem dopłaty płatną w terminie 3 dni od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności;

III. zasądzić od uczestnika G. P. na rzecz wnioskodawczyni M. Z. kwotę 9.161,07 zł (dziewięć tysięcy sto sześćdziesiąt jeden złotych 7/100) tytułem zwrotu nakładów i spłaconych długów spadkowych;

IV. oddalić wnioski stron w pozostałym zakresie;

V. nakazać pobrać od wnioskodawczyni M. Z. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego we Włocławku) kwotę 2.633,28 zł (dwa tysiące sześćset trzydzieści trzy złote 28/100) tytułem nieuiszczonych wydatków;

VI. nakazać pobrać od uczestnika G. P. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego we Włocławku) kwotę 3.633,28 zł (trzy tysiące sześćset trzydzieści trzy złote 28/100) tytułem nieuiszczonych wydatków;

VII. orzec, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania zgodnie ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 76/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. Z. wniosła o dokonanie działu spadku po swojej matce W. P. (1), w skład którego wchodzi samodzielny lokal mieszkalny nr (...) położony we W. przy ul. (...) o wartości 80.000 zł oraz liczne ruchomości enumeratywnie wymienione we wniosku, stanowiące wyposażenie mieszkania, jak również wyroby jubilerskie i monety. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że na mocy postanowienia Sądu Rejonowego we Włocławku spadek po W. P. (1) nabyli ona i jej brat G. P. każdy z nich w 1/2 części. Wnioskodawczyni podała, że wartość szacunkowa niektórych ruchomości wynosi 0 zł lub 1 zł z uwagi na stopień ich zużycia. Wniosła o przyznanie na swoją wyłączną własność przedmiotowego mieszkania, ewentualnie przyznanie go na wyłączną własność uczestnika, przyznanie na jej wyłączną własność pralki automatycznej, złotego łańcuszka, dwóch monet o nominale 200 zł i monety o nominale 50 zł, zaś na własność uczestnika pozostałych składników majątku spadkowego – ruchomości bez spłaty w tym zakresie na jej rzecz.

W piśmie procesowym z dnia 25 listopada 2014 r. (k. 416) M. Z. uzupełniła pierwotny wniosek zgłaszając żądanie dokonania również podziału majątku wspólnego W. i K. małżonków P. oraz działu spadku po K. P. wskazując, że małżonkom P. przysługiwało również własnościowe spółdzielcze prawo do garażu nr (...) położonego we W. w zespole garażowym przy ul. (...) znajdujące się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej we W. o wartości 15.000 zł. Wnioskodawczyni wskazała, że wcześniej tkwiła w błędnym przekonaniu, że garaż użytkowany przez jej brata przejęła Spółdzielnia Mieszkaniowa po śmierci ich ojca K. P.. Nie miała wiedzy, że rodzicom przysługiwało w tym zakresie własnościowe spółdzielcze prawo do garażu, co brat przed nią również zataił nie uiszczając z tego tytułu żadnych opłat.

Ostatecznie sprecyzowała swoje stanowisko odnośnie sposobu działu spadku w piśmie z dnia 21 lipca 2014 r. (k. 363) wnosząc o przyznanie na rzecz uczestnika własnościowego spółdzielczego prawa do garażu, z którego przez szereg lat korzysta, zaś na jej rzecz pozostałych składników majątku spadkowego i dorobkowego rodziców, w tym lokalu mieszkalnego i o zasądzenie na rzecz uczestnika odpowiedniej dopłaty. Dodatkowo w piśmie procesowym z dnia 8 października 2015 r. (k. 590) wniosła o ustalenie, że składnikami majątku wspólnego na dzień 4.12.200 r. były lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, nr 4 położone we W. przy ul. (...), własnościowe prawo do garażu nr (...) i dokonanie podziału tego majątku w ten sposób, by na rzecz W. P. (1) przyznać lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, a na rzecz K. P. własnościowe prawo do lokalu użytkowego (garażu) bez spłat czy dopłat, wskazując, że w konsekwencji takiego podziału majątku dorobkowego małżonków P. wnosi o ustalenie, że majątkiem spadkowym

po K. P. było własnościowe prawo do garażu w całości, a nie udział wynoszący 1/2 w tym prawie i dokonanie działu spadku po K. P. w ten sposób, aby własnościowe prawo do garażu przyznać w całości na rzecz uczestnika, a na rzecz W. P. (1) i M. Z. zasądzić spłaty w wysokości po 1/3 wartości tego prawa. Wnioskodawczyni argumentowała, że przy takim sposobie działu spadku po K. P. własnościowe prawo do garażu w żadnej części nie będzie już składnikiem masy spadkowej po W. P. (1), natomiast w skład tej masy wejdzie kwota stanowiąca odpowiednik 1/3 wartości tego prawa.

Na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 r. wnioskodawczyni oświadczyła, że do rzeczy zabranych przez uczestnika z mieszkania matki (np. tv, pościel, ręczniki, talerze, stary mikser, sztucce, drabina) nie zgłasza żadnych roszczeń. Jej priorytetem jest wyjście ze współwłasności majątku spadkowego, co przy postawie uczestnika bez postępowania sądowego jest niemożliwe. Nadto ruchomości które nadal znajdują się w mieszkaniu w większości są stare i praktycznie bezużyteczne, jednakże zgłosiła wniosek o ich przyznanie, aby uprościć sprawę sądową i szybciej zakończyć niniejsze i tak długotrwałe postępowanie. W mieszkaniu panuje bałagan, wchodzi się jak do „śmietnika”, brat sukcesywnie wywozi jakieś rzeczy z mieszkania, co do których ona nie zgłasza żadnych roszczeń. Oboje z bratem mają klucze do mieszkania, klucze do garażu ma tylko uczestnik.

M. Z. wniosła również o zasądzenie od uczestnika na swoją rzecz łącznie kwoty 9.323,65 zł (żądanie to pierwotnie zgłoszone we wniosku w kwocie 1.346,26 zł w toku postępowania było sukcesywnie rozszerzane (k. 54, k.487 (zsumowanie poprzednich żądań) i nowe w piśmie z dnia 8 lutego 2016 r., a obejmuje okres od maja 2011 r. do lutego 2016 r.) tytułem zwrotu połowy nakładów poniesionych przez nią na spadkowy majątek i spłaconych przez nią długów spadkowych.

Uczestnik G. P. w toku całego postępowania wyrażał stanowisko, iż prawomocne postanowienie w przedmiocie spadku po matce zapadło, precyzyjnie określa w jakiej części spadek nabyły jej dzieci, a zatem nie ma przeszkód, aby uczestnicy postępowania zbyli mieszkanie na wolnym rynku, pozostałymi rzeczami podzielili się, wyrzucili przedmioty bezwartościowe, przy czym po jego stronie w ocenie Sądu nie było woli ugodowego zakończenia rzeczowego postępowania, które notorycznie przedłużał przez składanie kolejnych zażaleń. Generalnie uczestnik wyrażał wolę, aby majątkiem spadkowym strony podzieliły się po połowie, aby jemu przypadła połowa kwoty uzyskanej ze sprzedaży mieszkania i „zasądzenie (pisownia oryginalna) 1/2 części ruchomości wyszczególnionych we wniosku”. Uczestnik konsekwentnie wskazywał, że swoje stanowisko w pełni wyraził w piśmie procesowym z dnia 27.03.2012 r. (k. 40-43). G. P. wniósł również o zasądzenie połowy kwoty poniesionej przez niego na wykup mieszkania dla matki w 2004 r. poprzez zasądzenie kwoty 1.549,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lipca 2004 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 628,84 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lipca 2004 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz połowy kwoty poniesionej przez niego na zakup i wykonanie nagrobka rodziców (bez płyty z napisami) - w tym zakresie wniosek zwrócono na rozprawie w dniu 13.06.2012 r. z uwagi na nieusunięcie jego braków formalnych, do czego uczestnik był zobowiązany na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2012 r., a także o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz połowy kwoty oszczędności zgromadzonych przez spadkodawczynię na książeczce mieszkaniowej. Uczestnik wniósł również o zobowiązanie wnioskodawczyni do ponoszenia kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania od dnia 30.10.2011 r., zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz odsetek ustawowych od kwoty uzyskanej ze sprzedaży mieszkania od dnia 30.10.2011 r. i oddalenie innych wniosków zgłoszonych przez wnioskodawczynię.

W uzasadnieniu swojego stanowiska uczestnik wskazywał, że samodzielny lokal mieszkalny został wykupiony dzięki staraniom i za pieniądze uczestnika, wnioskodawczyni zaś nie była zainteresowana budową nagrobka na grobie rodziców, który został wybudowany tylko dzięki staraniom i za pieniądze uczestnika. Nadto wskazywał, że spadkodawczyni przed śmiercią położyła w widocznym miejscu dokument stwierdzający likwidację książeczki mieszkaniowej, na której widniała data 2007 r. Zgodnie z przypuszczeniami uczestnika jego matka darowała ją wnioskodawczyni, zaś prawdopodobnie za środki na niej zgromadzone wnioskodawczyni kupiła mieszkanie w K. dla swojego syna. Wskazał, że zgadza się partycypować w kosztach związanych z utrzymaniem mieszkania do dnia 30.11.2011 r. (innym razem do 30.10.2011 r.) tj. do czasu uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po matce oraz przez okres dalszych trzech miesięcy potrzebnych na znalezienie nabywcy mieszkania. Argumentował, że dwa dni po pogrzebie spadkodawczyni zabrała w nocy wartościowe rzeczy z mieszkania matki, w

tym monety i wyroby ze złota. Odnośnie własnościowego prawa do garażu uczestnik oświadczył, że on nie istnieje, nie spełnia wymogów technicznych, są to jedynie wrota garażowe. Potwierdził, że garaż ten użytkuje od 34 lat (protokół rozprawy z dnia 26.09.2014 r. - k. 400 v).

Sąd ustalił, co następuje:

W. P. (1) z domu K., córka J. i J. urodzona (...) w miejscowości C., zmarła jako wdowa w dniu 13 maja 2011 r. we W., tamże ostatnio na stałe zamieszkiwała. Na podstawie ustawy na zasadach ogólnych spadek po niej nabyły jej dzieci z małżeństwa z K. P. - jej córka M. Z. i jej syn G. P. każdy z nich w 1/2 części. K. P. zmarł w dniu 4 grudnia 2000 r., zaś spadek po nim na podstawie ustawy na zasadach ogólnych nabyli jego żona W. P. (1), córka M. Z. i syn G. P. - każdy z nich w 1/3 części.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 8 lipca 2011 r. – k. 9, dokumenty w aktach sprawy Sądu Rejonowego we Włocławku sygn. akt I Ns 802/11, postanowienie Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 26 września 2014 r. sygn. akt I Ns 1433/14 r. – k. 417)

W. i K. małżonkowie P. w czasie trwania małżeństwa pozostawali w ustroju ustawowej wspólności majątkowej. Nigdy nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich. Ich dzieci od wielu lat pozostają w głębokim konflikcie.

(dowód: okoliczności bezsporne)

W czasie trwania małżeństwa małżonkowie P. zgromadzili następujący majątek:

29. własnościowe spółdzielcze prawo do garażu oznaczonego nr (...) położonego w wielostanowiskowym zespole garażowym (na działce gruntu oznaczonej geodezyjnie nr (...)) przy ul. (...) we W. o powierzchni 11,58 m² znajdującego się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej we W., dla którego nie została założona księga wieczysta o wartości 9.200 zł, co do którego K. P. otrzymał decyzję o przydziale w dniu 26 września 1994 r., który od ponad 30 lat użytkuje G. P. i tylko ona jest w posiadaniu kluczy do garażu;

30. kwiatnik drewniany wiszący o wartości 2 zł;

31. kwiatnik stojący stalowy o wartości 16 zł - znajduje się w mieszkaniu uczestnika;

32. obraz (kwiaty) o wartości 40 zł;

33. obraz (statki) o wartości 40 zł;

34. wentylator o wartości 19 zł;

35. maszyna do liczenia P. M. (...) o wartości 40 zł;

36. parasol przeciwsłoneczny o wartości 4 zł;

37. aparat telefoniczny M. Telekom (...) o wartości 1 zł;

38. drabina aluminiowa rozkładana o wartości 58 zł – znajduje się w mieszkaniu uczestnika;

39. książki 37 sztuk o łącznej wartości 294 zł szczegółowo opisane na stronach 16-17 opinii biegłego sądowego K. D. (1) z dnia 18 grudnia 2012 r. stanowiącej w tym zakresie integralną część niniejszego orzeczenia;

40. kryształ-patery 3 szt. o łącznej wartości 18 zł;

41. kryształ – salaterki 3 szt. o łącznej wartości 19 zł;

42. kryształowa karafka o wartości 24 zł;

43. szklany dzbanek o wartości 6 zł;
44. szklane pojemniki deserowe o łącznej wartości 19 zł;
45. wazony fajansowe 4 szt. o łącznej wartości 8 zł - znajdują się w mieszkaniu uczestnika ;
46. ubrania o łącznej wartości 30 zł;
47. obraz (róża) o wartości 30 zł;
48. walizka na kółkach o wartości 24 zł;
49. krzesła plastikowe 2 szt. o łącznej wartości 68 zł – znajdują się w mieszkaniu uczestnika;
50. czajnik elektryczny E. (...) o wartości 13 zł - znajduje się w mieszkaniu uczestnika ;
51. szklanki – duralex 9 szt. o łącznej wartości 8 zł;
52. mikser o wartości 30 zł – znajduje się w mieszkaniu uczestnika;
53. radio (...) circuits o wartości 11 zł;
54. komplet wazówek o wartości 12 zł;
55. pralka wirowa (...) o wartości 70 zł;
56. miski plastikowe 2 szt. o łącznej wartości 8 zł;
57. kosz plastikowy na bieliznę o wymiarach 50x30x63cm o wartości 9 zł;
58. lustro wiszące w drewnianej ramie o wartości 33 zł - znajduje się w mieszkaniu uczestnika;
59. chodnik o wymiarach 80x320cm o wartości 44 zł;
60. monety o łącznej wartości 138,63 zł o nominałach:
 - 10 groszy z 1973 r. o wartości 1 zł,
 - 10 groszy z 1983 r. o wartość 1 zł,
 - 20 groszy z 1977 r. o wartości 2 zł,
 - 50 groszy z 1986 r. o wartości 0,01 zł,
 - 50 groszy z 1986 r. o wartości 0,50 zł,
 - 1 złoty z 1982 r. o wartości 1 zł;
 - 1 złoty z 1986 r. o wartości 0,50 zł,
 - 2 złote z 1976 r. o wartości 1 zł,
 - 2 złote z 1979 r. o wartości 0,50 zł,
 - 2 złote z 1984 r. o wartości 0,50 zł,
 - 20 zł z 1976 r. (wieżowiec) o wartości 1 zł,

- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 200 zł (XXX lat PRL) z 1974 r. o wartości 30 zł,
- 2 złote („małe”) z 1989 r. o wartości 0,01 zł,
- 5 zł z 1990 r. o wartości 0,50 zł,
- 1 zł z 1990 r. o wartości 0,25 zł,
- 20 zł z 1990 r. o wartości 0,10 zł,
- 50 zł z 1990 r. o wartości 0,05 zł,
- 100 zł z 1990 r. o wartości 0,05 zł,
- 2 zł z 2007 r. (P.) o wartości 2 zł,
- 1 grosz z 1992 r. o wartości 0,01 zł,
- 10 groszy z 1999 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 groszy z 1992 r. o wartości 0,20 zł,
- 20 groszy z 1991 r. o wartości 0,20 zł,
- 50 groszy z 1990 r. o wartości 0,50 zł,
- 1 kopiejka z 1973 r. o wartości 0,35 zł,
- 1 kopiejka z 1975 r. o wartości 0,35 zł,
- 2 kopiejki z 1979 r. o wartości 0,35 zł,
- 10 halerzy z 1964 r. o wartości 0,35 zł,
- 10 halerzy z 1974 r. o wartości 0,30 zł,
- 1 P. z 1981 r. o wartości 0,30 zł,
- 10 P. z 1967 r. o wartości 0,70 zł,
- 10 P. z 1988 r. o wartości 0,15 zł,
- 10 fillerów z 1970 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1968 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1971 r. o wartości 0,10 zł,
- 20 fillerów z 1972 r. o wartości 0,30 zł,
- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,60 zł,

- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,60 zł,
- 1 Forint z 1968 r. o wartości 0,20 zł,
- 1 Forint z 1969 r. o wartości 0,20 zł,
- 1 Forint z 1969 r. o wartości 0,60 zł;
- 33. pierścioneł azurowy z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 34. sygnet z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 35. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 5 zł;
- 36. pierścioneł bez oczka z metalu nieszlachetnego o wartości 1 zł;
- 37. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 38. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 39. obrączka z metalu nieszlachetnego o wartości 2 zł;
- 40. zawieszka w kształcie serca azurowa ze złota o próbie (...) o wartości 59 zł;
- 41. naszyjnik z koralu o wartości 50 zł;
- 42. zegarek damski marki S. o wartości 10 zł;
- 43. pierścioneł z oczkiem ze złota o próbie (...) o wartości 292 zł;
- 44. łańcuszek z materiału nieszlachetnego bez zapięć o wartości 0,05 zł.

Po śmierci K. W. M. P. w dniu 15 lipca 2004 r. zawarła umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży, a w dniu dokonania wpisu do księgi wieczystej tj. 26 lipca 2004 r. nabyła prawo własności samodzielnego lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość oznaczonego nr 4 położonego we W. przy ul. (...) na pierwszym piętrze, o powierzchni 47,20 m², wraz z udziałem wynoszącym (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części wspólne budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali, dla którego w Sądzie Rejonowym we Włocławku prowadzona jest księga wieczysta (...) o aktualnej wartości 91.100 zł (wg stanu na dzień jej zgonu, który jest analogiczny do obecnego, żadna ze stron nie czyniła po tej dacie nakładów, według cen aktualnych). Koszty nabycia tej nieruchomości ponosiła spadkodawczyni, przy czym jedynie załatwianiem formalności zajmował się jej syn G. P., który wpłacał pieniądze na poczet ceny nabycia w Urzędzie Miasta W.. Już jako wdowa z pieniędzy otrzymanych od córki W. P. (1) nabyła lodówkę (...) Polar rok produkcji 2003 o wartości 104 zł i pralkę automatyczną M. (...) o wartości 214 zł. Krótko przed śmiercią zakupiła również łańcuszek ze złota o próbie (...) o wartości 101 zł z medalikiem - zawieszka z wizerunkiem Matki Boskiej ze złota o próbie (...) o wartości 39 zł.

(dowód: dokumenty w aktach księgi wieczystej WL1W/00064699/7, odpis z księgi wieczystej – k 10-12, dokumenty w aktach (...) we W. dotyczących własnościowego prawa do garażu nr (...), a także k. 365, dowody wpłaty – k. 49, opinia biegłego sądowego K. D. (1) z dnia 18 grudnia 2012 r. – k. 219-267, opinia biegłego sądowego R. P. – k. 329-352, k. 367-373, opinie pisemne i ustna biegłej sądowej M. K. (1) – k. 152-164, k. k. 399, 400-400v, k. 438-449, k. 483v, zeznania wnioskodawczyni – k. 97-98, k. 484-484v, k. 603-604, częściowo zeznania uczestnika G. P. – k. 98-99, k. 484v-485, 604-605, dokumentacja fotograficzna – k. 79, zeznania świadka H. Ź. – k. 95-95v, zeznania świadka M. S. – k. 95v-96, zeznania świadka R. Z. – k. 96-97)

Pozostałe ruchomości znajdujące się w chwili śmierci w mieszkaniu W. P. (1) tj. dwa duże fotele, mały fotel, ława, wersalka, fotel rozkładany dwuosobowy, stolik pod telewizor, kredens na wysoki połysk, meblościanka, lampa stojąca, mały stolik okrągły, pufy tapicerowane 2 szt., telewizor T., lampa nocna na ścianie (kinkiet), zasłony i firany, dywan wełniany o wymiarach 250x346 cm, narzuta na wersalkę, narzuta na fotel dwuosobowy, narzuta na fotele 3 szt., pościele 3 kpl, obrusy na ławę 5 szt, książki: „Informator działkowca” x 3, kieliszki do wina, wódki i szampana 16 szt., pojemnik fajansowy, wersalka z małego pokoju, półkotapczan, ława z małego pokoju, krzesła tapicerowane 3 szt., narzuta na wersalkę z małego pokoju, dywan wełniany 200x280 cm, zasłony i firany z małego pokoju, maszyna Łucznik ok. 30 letnia, odkurzacz Zelmer ok. 15 letni, szafki kuchenne stojące i wiszące, stół kuchenny, taborety kuchenne, firany kuchenne, kuchnia gazowa, naczynia kuchenne zdekompletowane 44 szt., garnki 4 szt., patelnie 2 szt., fajansowe talerze 4 szt., fajansowe pojemniki 7 szt., sztućce zdekompletowane 30 szt., szafka wisząca w łazience, lustro z półką nad umywalką nie przedstawiają żadnej rynkowej wartości zbywczej (0 zł), są zużyte technicznie i nadają się do złomowania. Z uwagi na ich zużycie nie stanowią przedmiotu podziału. Ręczniki duże 4 szt., ręczniki małe 7 szt., sokownik, sokowirówka, żelazko, czajnik do herbaty nie zostały okazane w dniu wizji lokalnej. Pościel, ręczniki i wyroby bawełniane znajdują się w posiadaniu uczestnika, w stosunku do nich wnioskodawczyni nie zgłasza żadnych roszczeń. Odnośnie pozostałych ruchomości nie okazanych w dniu wizji brak jest dokładnych danych dotyczących miejsca ich położenia, można przypuszczać jedynie, że znajdują się u uczestnika, który sukcesywnie z mieszkania matki po jej śmierci wyносił różne rzeczy, przechowując je u siebie na strychu. Wnioskodawczyni odnośnie tych ruchomości również nie zgłasza żadnych roszczeń. Z pewnością w posiadaniu uczestnika znajdują się: telewizor (o wartości rynkowej 0 zł), dwa krzesła plastikowe, drabina aluminiowa rozkładana, mikser, czajnik elektryczny, lustro w drewnianej ramie, cztery wazony fajansowe, stojący kwietnik tj. ruchomości o łącznej wartości 226 zł, przy czym w stosunku do tych ruchomości wnioskodawczyni nie zgłasza również żadnych roszczeń.

(dowód: opinia biegłego sądowego K. D. (1) z dnia 18 grudnia 2012 r. – k. 219-267, opinia biegłego sądowego R. P. – k. 329-352, k. 367-373, opinie pisemne i ustna biegłej sądowej M. K. (1) – k. 152-164, k. k. 399, 400-400v, k. 438-449, k. 483v, zeznania wnioskodawczyni – k. 97-98, k. 484-484v, k. 603-604, częściowo zeznania uczestnika G. P. – k. 98-99, k. 484v-485, 604-605, zeznania świadka H. Ż. – k. 95-95v)

Całkowita wartość składników majątkowych podlegających działowi i podziałowi wynosi 102.327,68 zł, przy czym udział każdego ze spadkobierców wynosi połowę tj. opiewa na kwotę 51.163,84 zł, przy czym z uwagi na rezygnację wnioskodawczyni z roszczeń dotyczących rzeczy znajdujących się w posiadaniu uczestnika, tj. ww. ruchomości o ustalonej wartości 226 zł, ogólna wartość majątku spadkowego podlegającego rozliczeniom wynosi 102.101,68 zł (91.100 zł + 9.200 zł + ruchomości przyznane na rzecz wnioskodawczyni o łącznej wartości 1.801,68 zł), a udział każdego ze spadkobierców w majątku spadkowym wynosi 51.050,84 zł., to w sytuacji, gdy na rzecz uczestnika przyznano własnościowe prawo do garażu o wartości 9.200 zł, dopłata do wartości jego udziału wynosi 41.850,84 zł. W przypadku, gdyby wnioskodawczyni nie zrezygnowała z roszczeń dotyczących ruchomości znajdujących się w posiadaniu uczestnika dopłata do jego udziału wynosiłaby 41.737,84 zł. (dowód: opinia biegłego sądowego K. D. (1) z dnia 18 grudnia 2012 r. – k. 219-267, opinia biegłego sądowego R. P. – k. 329-352, k. 367-373, opinie pisemne i ustna biegłej sądowej M. K. (1) – k. 152-164, k. k. 399, 400-400v, k. 438-449, k. 483v, zeznania wnioskodawczyni – k. 97-98, k. 484-484v, k. 603-604, częściowo zeznania uczestnika G. P. – k. 98-99, k. 484v-485, 604-605)

Po śmierci W. P. (1), jej syn G. P. w żadnej części nie partycypował w kosztach utrzymania spadkowej nieruchomości oraz własnościowego spółdzielczego prawa do garażu, z którego nieprzerwanie korzystał od ponad trzydziestu lat, nie spłacał żadnych długów dotyczących majątku spadkowego. M. Z. od czasu śmierci matki do dnia zamknięcia rozprawy wyłącznie ponosiła ww. koszty, których połowa wynosi 9.161,07 zł. Obejmują one koszty utrzymania mieszkania, w tym podatek od nieruchomości i koszty zarządu uiszczane na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej, koszty energii elektrycznej, opłaty do (...) SA, opłaty zaległe i aktualne za garaż, uzasadnione koszty zwrotu pościeli wełnianej do Farmy Snu (1/2 z kwoty 78,75 zł=39,37 zł), którą W. P. (1) nabyła na raty krótko przed śmiercią za znaczną kwotę ok. 4 tys. zł., przy czym nie zdążyła zawrzeć umowy kredytowej.

(dowód: dokumenty, wezwania do zapłaty i dowody wpłaty – k. 13-35, k. 55-59, k. 94, k. 118-144, k. 427, k. 488-554, k. 555-570, k. 607-616)

W dniu 15.11.2007 r. W. P. (1) założyła lokatę bankową w (...) SA w W. Oddział Operacyjny we W., którą w dniu 28.03.2008 r. zlikwidowała. Pieniądze zgromadzone na tej lokacie w kwocie 4000 zł to była część kwoty, jaką W. P. (1) uzyskała ze sprzedaży działki znajdującej się na terenie (...) na osiedlu (...) we W. (ściślej naniesień tam znajdujących się) w kwocie 8.750 zł. Swoją część z tej transakcji (1.200 zł) jako rozliczenie udziału w spadku po K. P. z pewnością wziął uczestnik (k. 190v). Dwa razy po uzyskaniu tych pieniędzy spadkodawczyni została okradziona, W. P. (1) do członków rodziny uskarżała się, że zginęły jej pieniądze. Mieszkała sama, od kilku lat przed śmiercią miała opiekunkę. Prawdopodobnie połowę z tych pieniędzy spadkodawczyni pożyczyła synowi, który ich nie zwrócił pomimo nalegań matki. Wnioskodawczyni nie zgłasza w stosunku do tego majątku żadnych roszczeń. Na dzień śmierci W. P. (1) nie posiadała żadnych lokat bankowych. W sposób stanowczy nie zostało również wykazane, w jakiej kwocie posiadała gotówkę w domu. Pieniądzy tych nie ma, zaś wnioskodawczyni nie zgłasza żadnych roszczeń w stosunku do środków pieniężnych, które wziął brat po śmierci matki z jej mieszkania (z pewnością była to kwota nie mniejsza niż 2800 zł – k. 98v). W Banku (...) nie posiadała również żadnych lokat w latach 2000-2001. W dniu 27 listopada 2009 r. W. P. (1) zlikwidowała oszczędnościową książeczkę mieszkaniową uzyskując z tego tytułu kwotę 2.567,99 zł.

(dowód: pismo – k. 145, pismo – k. 285, wydruki dotyczące lokaty terminowej – k. 72, częściowo okoliczności bezsporne – k. 190v, zeznania świadka M. S. – k. 95v-96, zestawienie wypłaconych środków - k. 71)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 684 kpc skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd, co oznacza, że co do zasady dział spadku powinien obejmować przedmioty, które istniały w chwili otwarcia spadku i które istnieją w chwili dokonywania działu, zaś z urzędu Sąd ustala wartość spadku zasadniczo według stanu przedmiotów spadkowych na dzień otwarcia spadku, a według cen aktualnych. Wyjątkowo również, gdy jest to podyktowane trudnością w ustaleniu stanu przedmiotów spadkowych na dzień otwarcia spadków (np. z uwagi na znaczny wpływ czasu pomiędzy otwarciem spadku a momentem działu spadku), dopuszczalne jest oparcie się przez Sąd na aktualnej wartości przedmiotów spadkowych według ich stanu również na dzień działu. W dziale spadku uwzględnia się również przedmioty, które zostały nabyte w zamian za przedmioty spadkowe w ramach surogacji w majątku spadku. Przy czym należy podkreślić, że decydują okoliczności istniejące w chwili podziału, zaś otwarcie spadku jest miarodajną chwilą dla ustalenia składu spadku z korektami uwzględniającymi ewentualne zmiany, do jakich doszło później. Sąd spadku z urzędu zatem przeprowadza dochodzenie w celu ustalenia składu spadku, przy czym działanie Sądu z urzędu nie zwalnia uczestników postępowania działowego od ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 kc). Odnośnie roszczeń ubocznych określonych w art. 686 kpc zgłoszone żądania winny odpowiadać wymogom pozwu. W tym zakresie Sąd orzeka jedynie na wniosek, o roszczeniach ubocznych nie rozstrzyga bowiem z urzędu. Nie można tracić z pola widzenia, że pierwszorzędnym sposobem działu spadku (zniesienia współwłasności) – art. 618 kpc w zw. z art. 688 kpc, art. 623 kpc w zw. z art. 211 kc jest fizyczny podział nieruchomości poprzez przydzielenie (o ile to możliwe) części nieruchomości poszczególnym współspadkobiercom zainteresowanym przejęciem nieruchomości na własność (przy braku zgodnego wniosku współwłaścicieli - art. 622 kpc). Podstawową zasadą działu spadku (zniesienia współwłasności) jest również honorowanie woli dotychczasowych współwłaścicieli nieruchomości w zakresie przyznania im poszczególnych przedmiotów spadkowych oraz brak możliwości przyznania przedmiotów spadkowych przez Sąd temu ze spadkobierców, który oponuje takiemu sposobowi podziału spadku. W sytuacji zaś, gdy zainteresowanych przejęciem poszczególnych przedmiotów spadku jest kilku dotychczasowych współwłaścicieli to na Sądzie (po rozważeniu wszelkich okoliczności sprawy, z uwzględnieniem interesu społeczno-gospodarczego) ciąży obowiązek sprawiedliwego podziału spadku uwzględniającego okoliczności wskazane w treści art. 623 kpc, jak również możliwości spłaty (dopłaty do udziału) tych ze współwłaścicieli, którzy nie otrzymali w naturze przedmiotów spadkowych (art. 212 § 2 kc).

Podobnie w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd zobowiązany jest z urzędu ustalić skład tego majątku. Zgodnie z treścią art. 567 § 3 kpc do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej

między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Przy czym na mocy art. 688 kpc do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 kpc.

W podziale uwzględnia się również przedmioty, które zostały nabyte w zamian za przedmioty nabyte w ramach surogacji w majątku. W skład spadku (majątku wspólnego) ulegającemu podziałowi wchodzi również przedmioty, które wskutek niewłaściwego ich używania albo w sposób niezgodny z prawem zostały zbyte, utracone, zużyte, zniszczone przez jednego lub niektórych spadkobierców. Przedmioty te powinny być zaliczone na poczet schedy spadkowej należnej tym spadkobiercom (udziału w majątku wspólnym). Przykładem takiego bezpodstawnego i samowolnego postępowania może być zaginięcie spadkowej rzeczy, która została zabrana przez jednego ze spadkobierców wbrew woli pozostałych, przy czym Sąd meriti ustalił, że taka sytuacja nie miała miejsca na kanwie niniejszej sprawy. Wnioskodawczyni bowiem pomimo zabrania przez uczestnika z mieszkania matki niektórych ruchomości wchodzących w skład spadku po obojgu rodzicach nie zgłaszała w stosunku do nich żadnych roszczeń oświadczając, że jej celem jest wyjście ze współwłasności majątku spadkowego, zaś „to co brat zabrał, niech przypadnie na jego rzecz bez wzajemnych rozliczeń”. Bezprawność działania wyłącza bowiem zgoda drugiego ze współwłaścicieli na zgodny podział pozasądowy. Wprawdzie strony – można byłoby uznać, że tymi ruchomościami podzieliły się poza Sądem, jednakże z uwagi na roszczeniową postawę uczestnika, Sąd objął je podziałem, z tym, że przy rozliczeniach finansowych (wyliczonej dopłacie do udziału uczestnika) nie doliczał ich wartości zgodnie z wolą wnioskodawczyni (kwota 226 zł). Należy podkreślić, że jeżeli do zbycia lub zużycia przedmiotów spadkowych (wchodzących w skład majątku wspólnego) doszło w sposób prawidłowy lub odpowiadający prawu, przedmioty te nie wchodzi w skład podlegającego działowi spadku. Przy czym przez prawidłowy sposób zbycia przedmiotów należy rozumieć taką sytuację, gdy jest on wynikiem normalnego używania i właściwej ich eksploatacji, zaś prawidłowe zbycie to zgodne z przepisami prawa zbycie, rozporządzenie nimi przez spadkobierców np. wspólne zbycie określonej ruchomości. Należy podkreślić, że decydują okoliczności istniejące w chwili podziału, zaś otwarcie spadku jest miarodajną chwilą dla ustalenia składu spadku/majątku wspólnego z korektami uwzględniającymi ewentualne zmiany, do jakich doszło później.

Należy zaznaczyć, że małżonków P. łączył w czasie trwania małżeństwa ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, gdyż nie zawierali umowy majątkowej wyłączającej tę wspólności (art. 47 § 1 kro), zaś udziały stron w majątku wspólnym były równe.

O tym, co stanowi dorobek małżonków rozstrzygają przepisy art. 32-34 kro w brzmieniu obowiązującym w dacie nabycia prawa, takie bowiem przepisy mają zastosowanie do oceny skutków czynności zobowiązujących lub rozporządzających małżonków zgodnie z przepisami intertemporalnymi (por. art 5 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162 poz. 1691), która to ustawa zmieniła dotychczasowe przepisy k.r.o z dniem 20 stycznia 2005 r.). Analizując wskazane przepisy należy stwierdzić, że w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że art. 32 § 1 kro uchylony 20 stycznia 2005 r. stwarzał domniemanie przynależności do majątku dorobkowego przedmiotów majątkowych nabytych w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przy czym należy podkreślić że domniemanie to może być obalone, zaś ciężar dowodu spoczywa na małżonku, który twierdzi, że dany przedmiot należy do majątku odrębnego (obecnie osobistego) – art. 6 kc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1998 r., I CKN 830/97, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2003 r., IV CKN 1721/00, niepubl; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 513/03, niepubl.).

Na tle niniejszej sprawy dla oceny wiarygodności twierdzeń stron postępowania i prezentowanych stanowisk odnośnie sposobu działu spadku duże znaczenie ma niewątpliwie istniejący pomiędzy nimi konflikt.

Niniejsza sprawa zasadniczo oscyluje wobec działu spadku połączonego z podziałem majątku wspólnego małżonków P. (art. 686 kpc, art. 567 § 3 kpc), przy czym najbardziej wartościowy składnik działu wchodził w skład spadku jedynie po W. P. (1). To ona bowiem już po śmierci męża K. P. w 2004 r. nabyła przedmiotowy samodzielny lokal stanowiący odrębną nieruchomość. Nie można w tym zakresie podzielić stanowiska pełnomocnika wnioskodawczyni, jakoby nadal przedmiotem podziału miałyby być lokatorskie prawo do lokalu (pismo z 8.10.2015 r. – k. 590) albowiem

w tej sytuacji, z chwilą ustanowienia odrębnej własności lokalu powstało zupełnie inne prawo – treściowo nowe i właśnie to prawo musi być przedmiotem podziału. Poprzednie jego formy prawne mogą być zasadniczo jedynie przedmiotem rozliczeń pomiędzy stronami, chyba, że zostałyby wykazane, że poprzednie np. lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego stanowiło majątek wówczas odrębny jednego z małżonków (podobnie SN w uchwale z 22 kwietnia 2015 r., III CZP 13/15, przy czym dotyczy ona nieco innego stanu faktycznego, a mianowicie przekształcenia lokalu o statusie lokatorskiego prawa w odrębną własność w czasie trwania małżeństwa, przy czym prawo lokatorskie przysługiwało przed zawarciem małżeństwa tylko jednemu z małżonków). Na kanwie niniejszej sprawy są to rozważania raczej teoretyczne albowiem ostatecznie cały majątek, jaki posiadał zarówno K. P. jak i jego żona W. P. (1) i tak po 1/2 części przypadł stronom niniejszego postępowania. Również po śmierci męża W. P. (1) nabyła lodówkę, pralkę, złoty łańcuszek, medalik z wizerunkiem Matki Boskiej. Nie można także zgodzić się z pełnomocnikiem wnioskodawczyni, aby w tym postępowaniu Sąd mógł zasądzać jakiegokolwiek kwoty na rzecz nieżyjącej W. P. (1) z tytułu rozliczenia prawa do garażu. Niewątpliwie również w czasie trwania małżeństwa małżonkowie P. nabyli własnościowe spółdzielcze prawo do garażu, które również jest przedmiotem podziału.

Odnosnie wartości nieruchomości i własnościowego spółdzielczego prawa do garażu, co do którego przydział nastąpił w czasie trwania wspólności majątkowej małżonków P. w 1994 r. Sąd oparł się na wartościach wskazanych przez biegłą M. K. (1) uznając jej opinie za logiczne, spójne i fachowe. Na uwagę zasługuje fakt, że biegła przy ustaleniu wartości nieruchomości i garażu doszła do kategoriycznych wniosków, wskazując najbardziej optymalną ich wartość rynkową. Nie można tracić z pola widzenia, że ustalona w toku postępowania wartość nieruchomości (własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu) jest zawsze hipotetyczną wartością, najbardziej zbliżoną do możliwej do osiągnięcia na rynku. Biegła w ocenie Sądu właściwie przyjęła do porównania wybrane przez nią nieruchomości i garaże (położenie, stan, data wybudowania) i porównywalne transakcje. Co ważne - odnośnie wartości prawa do lokalu po dwóch latach od wydania opinii biegła potwierdziła jej aktualność wskazując, że na rynku nieruchomości nie ma dużych rozbieżności cenowych, wręcz jest tendencja malejąca, bynajmniej z całą stanowczością można przyjąć, że wartość nieruchomości nie zmieniła się. Do analogicznych wniosków Sąd doszedł oceniając opinie biegłego K. D. (1) i R. P.. Obie są rzeczowe, kompletne i odznaczają się znaczną fachowością. Nie można im zarzucić dowolności. W tej sytuacji nie było potrzeby powoływania dowodu z opinii kolejnych biegłych. Potrzeba powołania innego biegłego powinna każdorazowo wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 4.08.1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000/22/807, orzeczenie Sądu Najwyższego z 21.11.1974 r., II CR 638/74, OSPiKA 1975/5/108). Trwale ukształtowane i jednolite jest w orzecznictwie stanowisko stwierdzające, że ustalenie wartości majątku podlegającego podziałowi (poszczególnych składników spadku) w razie sporu między uczestnikami, Sąd ustala według chwili dokonywania podziału, biorąc za podstawę ceny rynkowe. Podstawę wydania orzeczenia powinien być stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc). Zgodnie ze stanowiskiem praktyki w sprawie o dział spadku jego skład powinien być ustalony przez Sąd na podstawie dowodów aktualnych w chwili dokonywania podziału (por. postanowienie SN z dnia 16 marca 1994 r., II CRN 31/94, Wokanda 1994, nr 9, s. 9).

Wnioskodawczyni wnosiła o przyznanie na jej rzecz prawa do lokalu mieszkalnego i nieruchomości, o czym Sąd orzekł zgodnie z wnioskiem i uhonorował tę wolę, zwłaszcza, że podział w naturze jest priorytetowy w tym zakresie, a sytuacja majątkowa i rodzinna wnioskodawczyni jest dobra, ustabilizowana, dysponuje znacznym stałym miesięcznym dochodem, posiada oszczędności na dopłatę do udziału brata. Z kolei uczestnik wnosił o przyznanie na jego rzecz połowy majątku spadkowego. W tej sytuacji, przy ustaleniu, że uczestnik od ponad 30 lat użytkuje przedmiotowy garaż, tylko on posiada klucze, co do którego wnioskodawczyni nie wnosiła o przyznanie go na jej rzecz, uczestnik ma w swoim posiadaniu ww. nieruchomości to rzeczony własnościowe prawo do lokalu oraz enumeratywnie wymienione nieruchomości znajdujące się we władaniu uczestnika (tu bez wzajemnych rozliczeń na wyraźne żądanie wnioskodawczyni zgłoszone na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 r.) Sąd przyznał na rzecz uczestnika. Miał również na uwadze, by nie eskalować konfliktu pomiędzy stronami.

Sąd ustalił posiłkując się twierdzeniami wnioskodawczyni, opinią biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości K. D. (1) oraz z zakresu numizmatyki R. P., a także dokumentacją fotograficzną, jak również zasadami

doświadczenia życiowego, że znaczna część rzeczy o wartości o zł lub minimalnej faktycznie nie zachowywała swoich walorów estetycznych i użytkowych, co istotne taki stan istniał na chwilę śmierci W. P. (1). Potwierdzają to fotografie wykonane tuż po jej śmierci. W przeważającej części były to rzeczy wieloletnie, z uwagi na ich normalną eksploatację uległy zniszczeniu i nie przedstawiają zbywczej wartości rynkowej, a o których Sąd nie orzeka i stąd nie zostały wymienione w sentencji postanowienia. Nie można również nie zauważyć, że koszty opinii biegłych w tym zakresie przewyższały wartość wycenianego majątku.

Powyższy stan faktyczny ustalono również w oparciu o dokumenty złożone przez strony, jak również te, o które Sąd zwracał się z urzędu. Sąd dał wiarę zebranym w sprawie dokumentom albowiem ich prawdziwość i autentyczność nie budziły wątpliwości, bądź nie zostały w sposób skuteczny zakwestionowane.

Dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców (art. 1037 kc). Jeżeli w razie dziedziczenia ustawowego, a takie miało miejsce w niniejszej sprawie, dział spadku następuje między zstępnyymi albo między zstępnyymi a małżonkiem, spadkobiercy ci są wzajemnie zobowiązani do zaliczenia na schedę spadkową otrzymanych od spadkodawcy darowizn, chyba, że z oświadczenia spadkodawcy lub z okoliczności wynika, że darowizna została dokonana ze zwolnieniem od obowiązku zaliczenia (art. 1039 kc). Zaliczeniu na schedę spadkową nie podlegają jedynie drobne darowizny zwyczajowo w danych stosunkach przyjęte (art. 1039 § 3 kc). O takich darowiznach Sąd nie orzekał albowiem nie zostało wykazane, żeby jakiegokolwiek były czynione – zwłaszcza gołosłowne w tym zakresie pozostają twierdzenia uczestnika, jakoby W. P. (1) miała darować córce pieniądze uzyskane ze zlikwidowanej książeczki mieszkaniowej na zakup mieszkania dla wnuka. W sposób pewny nie zostało ustalone – na co te pieniądze przeznaczyła W. P. (1), z dużą dozą prawdopodobieństwa można zaś przypuszczać, że pieniądze te rozdysponował uczestnik, przy czym wnioskodawczyni nie wносиła w tym zakresie żadnych roszczeń.

Zgodnie z treścią przepisu art. 922 § 1 kc prawa i obowiązki zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów kc dotyczących spadków. Do spadku nie należą jedynie prawa i obowiązki zmarłego ściśle związane z jego osobą jak również prawa, które z chwilą jego śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami. Do długów spadkowych należą także koszty pogrzebu spadkodawcy, w takim zakresie, w jakim pogrzeb ten odpowiada zwyczajom przyjętym w danym środowisku (...). Należy wskazać, że co do zasady na spadkobierców przechodzą prawa i obowiązki wynikające ze stosunków zobowiązaniowych np. zaciągnięte przez spadkodawców kredyty, które nie zostały przez nich w całości spłacone, przy czym dziedziczeniu podlegają prawa i obowiązki niezależnie od źródła, z którego dany stosunek wypływa. Na spadkobierców bowiem przechodzą nie tylko wierzytelności, ale i długi. Sumy znajdujące się na rachunku bankowym spadkodawcy w zasadzie wchodzi w skład spadku zgodnie z ogólnymi regułami. Do kosztów pogrzebu należy niewątpliwie zaliczyć również koszt nagrobka, jeżeli w środowisku spadkodawcy zwyczajem jest wystawianie nagrobka. Do długów spadkowych należą także szeroko rozumiane koszty utrzymania mieszkania zajmowanego przez spadkodawcę. Zgodnie z ogólnymi zasadami na spadkobierców członka spółdzielni przechodzą jego obowiązki majątkowe wobec spółdzielni z wyjątkiem tych, które pozostają w ścisłym związku ze stosunkiem członkostwa np. wygaśnięcie obowiązek uzupełnienia udziału. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych członkowie spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali (tu w stosunku do garażu), są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu, przy czym spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego może należeć do jednej osoby albo do małżonków. Obowiązki majątkowe związane z uczestniczeniem w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją przechodzą na spadkobierców członka spółdzielni. Do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe (art. 1034 K.c.). W przypadku odpowiedzialności spadkobierców za długi spadkowe obowiązuje zasada, że jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości przypadających im udziałów w spadku (art. 1034 § 1 k.c.). W polskim prawie cywilnym źródłem zobowiązania może być ustawa lub umowa. Zgodnie z art. 15 ust. 1 z dnia 24 czerwca 1994 r. ustawy o własności lokali (t. j. Dz. U. z 2000 r. Nr 80 poz. 903 ze zm.) obowiązek uiszczania zaliczek obciąża właścicieli

lokali. Bezsprzecznie strony postępowania są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego w 1/2 części od chwili śmierci W. P. (1). Do działu spadku powinni partycypować solidarnie we wszelkich kosztach jej utrzymania. Odnośnie roszczeń ubocznych określonych w art. 686 kpc zgłoszone żądanie winno odpowiadać wymogom pozwu. W tym zakresie Sąd orzeka jedynie na wniosek, o roszczeniach ubocznych nie rozstrzyga z urzędu. Jedynie wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego na osobisty jednego z małżonków Sąd ustala z urzędu bez względu na inicjatywę dowodową stron postępowania (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21.02.2008 r., III CZP 148/07).

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 686 kpc Sąd zasądził od uczestnika G. P. na rzecz wnioskodawczyni M. Z. kwotę 9.161,07 zł tytułem zwrotu nakładów i spłaconych długów spadkowych. M. Z. z tego tytułu wniosła o zasądzenie od uczestnika na swoją rzecz łącznie kwoty 9.323,65 zł (żądanie to pierwotnie zgłoszone we wniosku w kwocie 1.346,26 zł w toku postępowania było sukcesywnie rozszerzane (k. 54, k.487 (zsumowanie poprzednich żądań) i nowe w piśmie z dnia 8 lutego 2016 r., a obejmuje okres od maja 2011 r. do lutego 2016 r.) tytułem zwrotu połowy nakładów poniesionych przez nią na spadkowy majątek i spłaconych przez nią długów spadkowych. Żądanie to prawie w całej rozciągłości jako uzasadnione i wykazane odpowiednimi dokumentami zostało uwzględnione, oddaleniu podlegała jedynie kwota ponad 1042,48 zł z kwoty 1205,06 zł zgłoszonej w piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2016 r., gdzie wskazano wprawdzie, że jest to połowa kosztów opłat z tytułu czynszu za mieszkanie, należności za garaż i opłat za prąd za ostatni okres od 15 maja 2015 r. do 20.01.2016 r. poniesionych z majątku osobistego wnioskodawczyni na utrzymanie majątku spadkowego po rodzicach, jednakże w załączonych dowodach wpłaty brak jest opłat za energię elektryczną. Po śmierci W. P. (1), jej syn G. P. w żadnej części nie partycypował w kosztach utrzymania spadkowej nieruchomości oraz własnościowego spółdzielczego prawa do garażu, z którego nieprzerwanie korzystał od ponad trzydziestu lat, nie spłacał żadnych długów dotyczących majątku spadkowego. M. Z. od czasu śmierci matki do dnia zamknięcia rozprawy wyłącznie ponosiła ww. koszty, których połowa wynosi 9.161,07 zł. Obejmują one koszty utrzymania mieszkania, w tym podatek od nieruchomości i koszty zarządu uiszczane na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej, koszty energii elektrycznej, opłaty do (...) SA, opłaty zaległe i aktualne za garaż, uzasadnione koszty zwrotu pościeli wełnianej do Farmy Snu (1/2 z kwoty 78,75 zł=39,37 zł), którą W. P. (1) nabyła na raty krótko przed śmiercią za znaczną kwotę ok. 4 tys. zł., przy czym nie zdążyła zawrzeć umowy kredytowej.

Żądaniem całkowicie bezpodstawnym było zgłoszone przez uczestnika roszczenie dotyczące zasądzenia odsetek od sprzedanego mieszkania (notabene to uczestnik nie wyrażał woli na sprzedaż mieszkania na wolnym rynku, pomimo, że formalnie deklarował taką wolę – vide spójne zeznania M. S.). Dopiero orzeczenie działowe rodzi obowiązek uiszczenia odsetek i to dopiero w przypadku opóźnienia w płatności dopłaty.

Odnośnie kosztów nagrobka, należy wskazać, że wniosek uczestnika w tym zakresie został zwrócony, Sąd uznał jednak za celowe wyjaśnienie motywów, jakimi kierował się, gdyby nawet uznać, że uczestnik żąda połowy kwoty wynikającej z faktury z 25.10.2001 r. (k. 65). Przede wszystkim jest to kserokopia, co przy zaprzeczeniu tej okoliczności przez wnioskodawczynię, wymagało ścisłego udowodnienia (art. 6 kc), a czemu uczestnik nie sprostał. Nadto wystawienie faktury na daną osobę nie przesądza samo w sobie o tym, że właśnie ta osoba poniosła koszty wykonania danej usługi, czy z własnych środków zapłaciła cenę sprzedaży (analogicznie jak w przypadku wpłat, których dokonywał G. P. na konto Urzędu Miasta W. przed nabyciem przez matkę własności lokalu od Gminy). Bezsporne jest między stronami, że ojciec stron zginął na przejściu dla pieszych potrącony przez samochód, ostatecznie pieniądze na wybudowanie nagrobka matka otrzymała od sprawcy wypadku, zaś samo zlecenie wykonania nagrobka nie może przesądzać o tym, że to właśnie ta osoba z własnych środków sfinansowała jego budowę. W tym zakresie twierdzenia uczestnika Sąd ocenił jako gołosłowne. Podobnie rzecz ma się z roszczeniami zgłaszanymi przez uczestnika w części dotyczącej jego nakładów z majątku osobistego na zakup spadkowego mieszkania i darowizny kwoty uzyskanej z likwidacji przez W. P. (1) książeczki mieszkaniowej. Z dokumentu znajdującego się w aktach sprawy (k. 71 – zestawienie wypłaconych środków z książeczki mieszkaniowej) wynika, że książeczkę tę W. P. (1) zlikwidowała ok. półtora roku przed śmiercią. Sąd spadku dzieli majątek spadkowy, który istniał w chwili otwarcia spadku i który istnieje w chwili podziału, jeśli w sposób bezprawny jego skład uległ zmniejszeniu, na żądanie stron Sąd orzeka o odszkodowaniu, zaś w niniejszym postępowaniu nie zdołano wykazać, a co za tym idzie ustalić, na co zostały pieniądze te zostały przeznaczone. Przy czym nie można tracić z pola widzenia, że w mieszkaniu spadkodawczyni na dzień jej zgonu znajdowała się kwota

2.800 zł, którą wziął uczestnik. Nie wnikając zatem w prawdziwość jego twierdzeń w tym zakresie, które są co najmniej wątpliwe, odnośnie przeznaczenia tej kwoty 2800 zł, nie można wykluczyć, że były to pieniądze pochodzące właśnie ze zlikwidowanej księżeczki mieszkaniowej (wkład z odsetkami wynosił w chwili wypłaty w dniu 27.11.2009 r. - 2.567,99 zł). Mając zaś na uwadze postawę uczestnika, który nie partycypował w jakichkolwiek kosztach utrzymania majątku spadkowego, wnioski wypływające z wiarygodnych zeznań świadków H. Ż. i M. S. oraz korelujące z nimi zeznania R. Z. (k. 95 i nast.), fakt wynoszenia przez uczestnika z mieszkania matki po jej śmierci różnych rzeczy, uczynienie z niego – co w sposób jaskrawy obrazuje dokumentacja fotograficzna (k. 79), jak również fotografie wykonane na potrzeby opinii M. K. (1) i K. D. (1) – „śmietnika”, nie można wykluczyć, że za życia matki wszelkie środki finansowe, jakie posiadała były bezzwrotnie „pożyczane” przez uczestnika, zabierane przez niego, o czym wskazywała w sposób jasny i spójny w swych zeznaniach szczególnie M. S., która notabene była zainteresowana kupnem tego mieszkania za kwotę nieco ponad 100.000 zł. Postawa prezentowana przez uczestnika nie tylko w toku niniejszego postępowania, ale również jak wynika z twierdzeń wnioskodawczynie popartych choćby korespondencją przedsądową (k. 44-48), zeznaniami ww. świadka – na etapie przed wniesieniem wniosku, świadczy z pewnością o braku woli porozumienia i braku chęci uregulowania spraw spadkowych po rodzicach, uczestnik choćby użytkuje garaż, który stanowi składnik majątku wspólnego po jego rodzicach – bez ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek opłat. Jako spadkobierca nie widzi również konieczności ponoszenia wspólnie z siostrą opłat z tytułu utrzymania mieszkania. Takie zachowanie uczestnika z pewnością budzi również uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności jego twierdzeń. Z kolei twierdzenia wnioskodawczynie zasługiwały na uwzględnienie w całej rozciągłości, znajdując potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym w postaci zeznań świadków, opinii biegłych i dowodów z dokumentów. Pomimo, że świadek R. Z. (k. 96) jest mężem wnioskodawczynie i choćby z tego powodu do jego zeznań Sąd podchodził z dużą rezerwą, to nie znalazł w nich cech przejawiania, tworzenia fałszywego obrazu rzeczywistości, czego nie można odnieść w stosunku do zeznań uczestnika, który w ocenie Sądu składał zeznania w dużej mierze stworzone na potrzeby niniejszego postępowania nakierowane na osiągnięcie nie tylko zwłoki w postępowaniu ale również korzystanego dla siebie rozstrzygnięcia. Na uwagę zasługuje postawa prezentowana przez wnioskodawczynie, której celem było wyjście ze wspólności majątku spadkowego nawet kosztem zrezygnowania z roszczeń w stosunku do ruchomości znajdujących się we władaniu uczestnika. Dlatego też pomimo, że całkowita wartość składników majątkowych podlegających działowi i podziałowi wynosi 102.327,68 zł, przy czym udział każdego ze spadkobierców wynosi połowę tj. opiewa na kwotę 51.163,84 zł, to z uwagi na rezygnację wnioskodawczynie z roszczeń dotyczących rzeczy znajdujących się w posiadaniu uczestnika, tj. ww. ruchomości o ustalonej wartości 226 zł (drabina, krzesła plastikowe, mikser, czajnik elektryczny, lustro, wazony fajansowe, duży kwietnik tv), ogólna wartość majątku spadkowego podlegającego rozliczeniom wynosi 102.101,68 zł (91.100 zł + 9.200 zł + ruchomości, które przypadły wnioskodawczynie o łącznej wartości 1.801,68 zł), udział każdego ze spadkobierców w majątku spadkowym wynosi 51.050,84 zł. W sytuacji zatem, gdy na rzecz uczestnika przypadło własnościowe prawo do garażu o wartości 9200 zł, dopłata do wartości jego udziału wynosi 41.850,84 zł. W przypadku, gdyby wnioskodawczynie nie zrezygnowała z roszczeń dotyczących ruchomości znajdujących się w posiadaniu uczestnika dopłata do jego udziału wynosiłaby mniej tj. 41.737,84 zł. Stąd zachodziła konieczność zasądzenia na rzecz uczestnika od wnioskodawczynie dopłaty (art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 688 kpc w zw. z art. 618 kpc w zw. z art. 212 kc). Zgodnie z art. 212 § 2 i 3 kc w zw. z art. 688 kpc w zw. z art. 618 kpc, jeżeli w orzeczeniu działowym zostały ustalone dopłaty lub spłaty, Sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. Mając na uwadze, że sytuacja majątkowa wnioskodawczynie jest dobra, z jej zeznań wynikało, że posiada stosowne oszczędności na dopłatę do udziału brata, zaś jej celem jest jak najszybsze uregulowanie spraw spadkowych, Sąd ustalił termin dopłaty na 3 dni od uprawomocnienia się orzeczenia. Termin ten pozwoli również uczestnikowi na uzyskanie wymiernej korzyści ze spadku w szybkim czasie i zadośćuczyni jego interesom wynikającym z działu spadków.

Należy wskazać, jak ustalił Sąd w dniu 15.11.2007 r. W. P. (1) założyła lokatę bankową w (...) SA w W. Oddział Operacyjny we W., którą w dniu 28.03.2008 r. zlikwidowała. Pieniądze zgromadzone na tej lokacie w kwocie 4000 zł to była część kwoty, jaką W. P. (1) uzyskała ze sprzedaży działki znajdującej się na terenie (...) na osiedlu (...) we W. (ściślej naniesień tam znajdujących się) w kwocie 8.750 zł. Swoją część z tej transakcji (1.200 zł) jako rozliczenie udziału w spadku po K. P. z pewnością wziął uczestnik (k. 190v). Dwa razy po uzyskaniu tych pieniędzy spadkobierczynie została okradziona, W. P. (1) do członków rodziny uskarżała się, że zginęły jej pieniądze. Wynika

to nie tylko z twierdzeń samej wnioskodawczynie i jej męża, ale również świadka M. S.. W. P. (2) mieszkała sama, na kilka lat przed śmiercią miała opiekunkę. Prawdopodobnie połowę z tych pieniędzy spadkodawczynie pożyczyła synowi, który ich nie zwrócił pomimo nalegań matki. Wnioskodawczynie nie zgłaszała w stosunku do tego majątku żadnych roszczeń, zatem Sąd nie orzekał o doliczeniu tej kwoty potraktowanej jako darowizna na poczet schedy spadkowej przypadającej uczestnikowi (w tym zakresie Sąd nie mógłby oprzeć się jedynie na przypuszczeniach, czego wnioskodawczynie reprezentowana przez fachowego pełnomocnika z pewnością była świadoma rezygnując z tych roszczeń, a co jeszcze bardziej przedłużyłoby postępowanie), zaś ustalono, że z pewnością na dzień śmierci W. P. (1) nie posiadała żadnych lokat bankowych, które podlegałyby podziałowi. W sposób stanowczy nie zostało również wykazane, w jakiej kwocie posiadała gotówkę w domu. Pieniądzy tych nie ma, zaś wnioskodawczynie nie zgłasza żadnych roszczeń w stosunku do środków pieniężnych, które wziął brat po śmierci matki z jej mieszkania (z pewnością była to kwota nie mniejsza niż 2800 zł – k. 98v, czemu uczestnik nie przeczył, przy czym wątpliwe są jego twierdzenia odnośnie przeznaczenia tej kwoty w obliczu twierdzeń wnioskodawczynie odnośnie poniesionych przez nią kosztów pogrzebu). Z uwagi na rezygnację przez wnioskodawczynię z rozliczania tej kwoty, Sąd nie zajmował się dogłębnie tą kwestią jako bezprzedmiotową dla rozstrzygnięcia. Sąd ustalił również, że w Banku (...) nie posiadała również żadnych lokat w latach 2000-2001.

O kosztach orzeczono w oparciu o ogólną zasadę wyrażoną w art. 520 § 1 kpc. Z uwagi na tymczasowe pokrycie wydatków z sum budżetowych Skarbu Państwa, Sąd uwzględniając, że ogółem wydatki opiewały na kwotę 7.266,57 zł (1.230 zł i 1258,34 zł - wynagrodzenie na opinie biegłej M. K., 3.044,73 opinia biegłego K. D., 160 zł zwrot kosztów podróży świadka, 1.573,50 zł opinia biegłego R. P.) oraz że wnioskodawczynie w toku postępowania uiściła kwotę 1000 zł tytułem zaliczki na wydatki – nakazał pobrać od wnioskodawczynie M. Z. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego we Włocławku) kwotę 2.633,28 zł, zaś od uczestnika G. P. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego we Włocławku) kwotę 3.633,28 zł (art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.). Wydatki obciążają zatem każdego z uczestników postępowania po połowie (po 3633,28 zł).